

VЪЛ LUZ

№ 68 (247)

Dekabrv

4 lun

1934 vo

ВКП(б) Лусса РК-дөн да РИИ дөн газет.

Гаџет петö быд зит хүмын ётын.
хисэжас почё мөддөм маркатор
Адрес: Абжаој Pedakciya

Сүзбадан дөн.

Во көнж 5 шајт, 6 төмс көнж 2 шајт
50 ур, 3 төмс көнж 1 шајт 25 ур

Петö үзлөд-во

Нань да мукöд ёткымын прöдуктајас куžа карточнöј система отменётим јылыг

Молотов доклад куžа ВКП(б) ЦК пленумлён резолюција

Примитома 1934-бд вога нојабр 26-бд лунö.

1. СССР-ын индустріалізација насыма кыпелан подув вылын картаслён да выл промышленнöј рајонаслён ёдло быймомыс, рабочиаслён да крестьянской массајас лён олём пыр отарö бурмомыс кыпöдисны наңда мукöд прöдуктајас выл зев ыжыс спрос, і тајо спросиме торјон-кін күтис кыптыны первöј патиљетка заводтар чомсан. Тако ѹшщ технической культурајаслён юна паскаломыс, коди коло мијанлъю промышленностöс ас, сөветской сельско-хозяйственой съюздан обеспечитом вагло, кынадис коланлун јондымка снабжајтын кынбон технической культурыјаслён төржине рајонажаа крестьянской населенности. Но сижо каднас колхозлар да совхозлар волны еща, і мијан візму овмос, медса-кін наң вобйтам, волі зевна улым. Сижо каднас волі унажык — на улым техникака да ічот урожайности откаолыјаслён овмосјасыс — најо волі из вермын удо влегворитын кыптан спроссек картаслар, промышленнöј рајонаслар да технической культурыјаслён төржине рајонажаслы. Төјө вајдие снабженкыбын раџионированик чишмөд (карточнöј система).

II. Нань да мукöд прöдуктајас куžа карточнöј система лёсөдмөн кесомын волі колана, но і борја војаснас волі робочојасос снабжајтам бурмодомын зев төдчана условиёби. Төјө колан каднас снабженкыбын карточнöј система волі коланадын медса-кін сы вогна, мыј көт-и рынок вылын дөңис волі ваглын да наң вузаломын волі на спикулзација нубыс элементјас, робочојасос наңды снабжајтам бурмодомын зев төдчана вогна вогдюн кесомын, төржине төржине XVII-д конференција мөн патиљетка план куžа индюдже.

III. Нань да мукöд прöдуктајас куžа карточнöј система отменётим юнди снабженкыбын карточнöј система да промышленнöј рајонажасос, вермис обеспечитын медса-сё төдчанажык рајонажасос да производство вылын ужалысоясас снабжајтам, а тако ѹшщ обеспечитес сельско-хозяйственой сырјо (хлопок, шабди, пыш, табак да мукöд топ) дастыс рајонажасос тверрој государственой донјас оерти наңды снабжајтам медым кыпöдни технической культурыјаслён вобйтами да паскёдны промышленносты сырјо егерим.

IV. Оңија кад көнж, кодир віз му овмосын посні откаолыс овмосјас пыффи лот мажыд механичирүйтам производство, кодир ыжыдалан положеникеси візму овмосын бостисны колхозјас да совхозјас, і кодир мі перјим-кін најо овмос да организација бокса-шес төдчымён юнди, — положеникес вужсаныс вежоис. Та јылыс вісталдын кесомын таво наңда заготовка нүддемлён усекхасыс, но і медсас наң нүддилди усекхас, кодос нүддик государстве производственой донјас серви. Государстволын би ем бура тыркымён наң, медым тырвијө обеспечитын јөзес снабжајтам снабжајтам систематик. Быдланы наң вузалом паскёдбиди. Тащом положеникес дарпји наң да откынин мукöд прöдуктајас куžа карточнöј система лёб смын падмодан төржине снабженкыбүрмоддымын і та вогна коло сижес отменётимы. Нань куžа карточнöј система отменётимын, лёб вочома выл зев төдчана вогна вогдюн кесомын, төржине төржине XVII-д конференција мөн патиљетка план куžа индюдже.

V. Отщобщ карточнöј системасо бүрдемкөд картасын коло үкөд отменётимы наңон нормированной снабженкыбүд, коди воли мунб візму овмосса сырјо: хлопок, шабди, пыш, табак да мукöд топ заготовтам сиц шузан „отоваріваны“ бөвадок куžа. Нань выл нормированной дон кыпальм вогна, сижо „отоваріваны“ вежомс бөвдим хлопок, шабди пыш да с. в. заготовтам донјас отщобщ колан мында кыпöдмөн.

VI. Карточнöј система бүрдемкөд да наңсеб, а сиц-жө і мукöд прöдуктајас паскыда вузаломо вужмыс көд отщобщ коло нүддим торговой сөз юна паскёдим кыз карын, сиц-жө і рајонажын, государственой наңт побжатам бидигыс содтөмөн да наң рењервјасос снабжајтам рајон ассо луккі јуклдим. Коло нүддим личавлытом тыц наңды спекулятурутны зиломкөд да классовој враг быдама петкөдчомкөд тајо нажыд меронир жатбос олдомо побртыхын.

Нань да мукод ёткымын прöдуктајас күзä карточкөй сиgтема отменитом јылыс

Молотов доклад күзä ВКП(б) ЦК пленум резольуцијалөн пом

Таңы петбомон, ВКП(б) ЦК плеzi-i гоçдарственнiй, колхознiй да вум лыддöл коланаой:

1. Отмениты 1935 во јанвар 1 лунсаң каргочкөй системе берти наңын пызди да шиддеси снабжатомсө да быдлайн лоööдны гоçдарственнiй да кооперативнiй магазинијасыз насељенiйлы нан да мукод прöдукта паккыда вузалом.

2. Отмениты бија порадоксö розындаибын вузасан донjac наң, шиддес да пыз выл да лоööдны једиинiй розынiчкөй гоçдарственнiй донjac наң, пыз да шиддес выл прöблемiчелниjой матерiалиjой иоясас берти, кодjac пырды областjas, краijac да республикajac урчигом (определениjой) группасө.

3. Каргочкөй системе бирюдом вöсна d1 наң, пыз да шиддес выл једиинiй розынiчкөй донjac лоöд том вöсна, 1935 во јанвар 1 лунсаң содтын уждансо рабочий ис кын да служашцiйасыз, ошепендiјиси студентiјасыз да иеноjасо пениннерiјасыз.

СССР-са Наюдај Көмісарjic Сöветтiи урчитын уждан содран ыждајасөй народнiй овимосса тор-ја отрасльяды сiç арталом, ме-дым кельни преимуществоjасө, кодјесе көлли лоööдом таорja группа jасы да рабочой көтөргөрjасыз карточкөй системе берти снабжа-тöмас.

4. Отмениты 1935 во јанвар 1 лунсаң бија порадоксö норма берти наң бетомсө вiçmu овимосса сырjо edajtysjасы да юна шиддеси пöжалом наң да пыз вузаломсө став рајонjасас, конi мунд v1çmu овимосса сырjо загото-витомыс.

5. Једиинiй розынiчкөй донjac наң да пыз выл лоööдом вöсна, кыпöд ны заготовитан донjaccö v1çmu овимосса сырjо выл, кодес сdajtömny гоçдарстwо леçç колхозjасы, колхозникjасы да бткаолызjасы наң сö чингом донбi.

Шöктыны СССР-са Сөннэркомпли лоöодны выл заготовитеjмөj донjac быдесама пöлбс хлопок, шабdi, пыш, тiбак выл поясас да рајонjас берти, а сiç-жö лоööдны донjaccö поясас да рајонjас берти ма-хорка, кочона, пушчина, шерсъ да чери выл, кодес чери кыjыс колхоз jас сdajtömny гоçдарстwолы.

6. Пöэсдини 7-иç фурж паккы-да вузулом кыç насељенiйлы, сi-

кооперативнiй складjасы да лавка jасыг једиинiй поясаси гоçдарственнiй донjac берти.

7. Лоööдны пожалом наң вузаломсө кыç гоçдарственнiй да кооперативнiй наң магазинjас пыр, сiç-жö i гоçдарственнiй да кооперативнiй вузасан прöдуктöвöй магазинjас пыр, кодjacсө прöспособитома пожалом наң вузалом выл, а пыз вузаломсө нүöдны гоçдарственнiй тörgröвöй сеt пыр, рабочеjасос снабжатыг оғделjас да гоçдарственнiй заготовитеjас пыр, а сiç жö потребитеjской кооперација пыр НКВ-нугорг месставысса органjасын разрешитомон.

8. Пыр-жö бозчыны наң вузалом выл гоçдарственнiй да кооперативнiй лавкаjас паккодом, содтыны нальы сөтсө 1935 вога апрель 1 d луннöк ңеешшэжык 10 бурс лавкабы, кыçi важ лавкаjас оборудуйтöмөн да прöспособитоми, сiç-жö выл магазинjас да пэлаткаjас сiçj план берти стрöйтöмэн, кодес лоööд СССР са СНК.

9. Быд тöllyзын пööдавны облагtjасо, краijасо да республикajасо тöдчана (важкеjшö) организациjасы, промышлености да мукод гоçдарственнiй потребитеjасы наң да шиддес леççи планjas се шöм ногон, медым обеспечитибы быд лаын орлытöг паккыда наң вузалом да тырвиjо удовлетвориты на-гелеjиñلىq спрессö, лоööдны та-выл тырмымын наң да шиддес за-пасjas торja краijасын, областjasын да республикajасын.

10. Шöктыны месставысса партиjи нöй да сöветской организациjасос сөтны колана помещенiйдас пö-жалом наң да пыз вузавны тörgröвöй сеt паккодом выл да сөтны быд бокож оғсöг вузасын организациjасын выл лавкаjас да пекар наjас стрöйтöмэн.

Наң да мукод бткымын прöдуктаjас күзä карточкөй сiотема бырдöм да једиинiй таerpdj гоçдарственнiй донjaccö паккыда наң вузалом вujдом, а сiç-жö ыжыд верманлун вогд нöшта чинтыны тајö донjaccö, такбод шöш чинтыны донjac i промышленнiй тöварjас выл — лоööдны бур услөвиеjас рабочой да крестьана массалыг олбомсө вогд бурмодом выл.

Тајö меропрjатjесcö пүöддомыс лоj поездна сiктүн колхознiй стро-паккалом да вiçmu овимос кыпальм

вöсна, а тајö асааныс, сöветской шајт јонман да кар да сiкт хостык оборот паскалан подув вылын, бт-салд вiçmu овимос да промышлен-ност вогд нöшта байжык кыпöддом-лы.

Гырыс да кывкутана практиче-көй мөгjас, кодjac супалоны партя да рабоче-крестянской гоçдар-ство вогын тајö шүдмсө вöчом бöрын, корбын став партiйнiй, сöвет ской да профсоюзной организациjаясасын колана организованност да оперативнiй ужын месставысса особеностjассоб бура арталом такбод щаш классовb враг физорганизатор ской вылазкаjас күзä чорыда куч-кём.

Тајö шүдмсө олбом нүöддоми ко-ло нöшта-на јонмодны рабочий яс-лы да крестаналы союзсб, гырыс вермөмjasын нүöдны вогд мijan ст-ранын социалism стрöйтöм.

Сöветjаслон ставсојуз са 7-öd сјезд ңүжöдö ма јанвар 25-öd луннöк

СССР-са ЦИК, РСФСР, УСССР да мукод союзной республикайас кором берти шуис вежны ассыс ѡуль 7-öd лунса шүдм сöветjаслыг ставсојузса 7-öd сјезд јанвар 15-öd луннö чукöр төм јылыг да чукöртни сöветjаслыг Ставсојузса сјезд јанвар 25-öd луннö.

СССР-са ЦИКын јуралыс
—Калынь
СССР-са ЦИКын—секретар
Енукidзе.

Жүр

Сöветjаслыг Рајонувса 3-d сјезд вогтöм ңүжöдома д-е кабр 16 d луннö, Сöветjаслыг областtuvса сјезд д-е кабр 23-d луннö ңүжöдом вöсна. Рајизбирком.

Равоcej klaslən da kolxoznikjaslən vrag zlədej Nikolajev nezəstls partija radış wed bnr bołsevikəs Sergej Mirono uiç Kirov jortəs

Советјаслён СССР-са централнöй Исполнитељнöй комитет јона шогбомён јуортö рабочејјасöс, работнöицајасöс, колхознöицајасöс да СССР-са став ужалыс јöзöс, мыј дөекабр 1-öд лунö 4 час да 30 минутын Ленинградын Совет властъ врагјас кïн кулis ВКП(б) ЦК да пољit бiurosа шлен Гергей Мироновiч Киров юрт.

Коммунист партijalöн став сојузса централнöй комитет юна шогбомён јуортö партijaöс рабочеј классöс, СССР-са да ставмuvывса ужалыс јöзöс, мыј дөекабр 1-öд лунö Ленiнградын ужалыс јiз врагјас предателскöй кïн кулis мijan партijalöн ыжыддејател, веöкыд, ынöмьс повтöм революциöнер. Ленiнградса бöльше ыкjaслöн да став ужалыс јöзöн рафejтана веöкдлlyс, Ленiнградса ВКП(б) ЦК да Пölyit бiurosа шлен Гергей Мироновiч Киров юрт.

Партijaöн да СССР састав ужалыс юзöн рафejтана Киров юртöс, крусталькod чистöj, шатлавтöмстоjköй бöльшевик—Ленiнщeцöс воштöм, kodi getic асысјугыд славнöй олöм сö рабочеј клас дөлö вылö, коммунизм дөлö вылö явлај тчö мед сöкыд воштöмён пэртиjalöн совет странаын.

Киров юрг ужавлывлis СССР-са разнöй частjасын подполиöбын i oktäbrköj революција бöрын—Томсун, Астраханын, Владикавказын da Бакуын i быдлайн сiёвылын кутлис партijalыс знамja сö, музлыштöм выннаcda пло дотвернöй ужнас завоовывај тлиc партija дөлö вылö мiлионiacöн ужалыс јöзöс.

Бöрja 10 вонас Киров юрт веöкдлis Ленiнградской обласын партijnöй организациjын.

Мijan partijalы söкыд вöлi adqыны подходащеjзык вег köдлlyсöс Ленiнградса ужалыс јöзöн, сеöдм кужбомён став partijeчjасöс da рабочеј классöс partija гögör spaajatysöс. Cijö создajtis Ленiнградса став организациjын большевистскöй организованнос та фiсциplina, революција феöлö вылö преданност, kodöн тörjавлiс ачыс Kirov юрт. Киров кыз вернöj друг, рафejтана тöварыш, наfежнöj саratnöк. Асланым олöмын да ужын бöрja лунjасöч mikutam kañtывны тенö·dona друг da кутам чувствујтны шогöн мijanöн воштöмсö. Te pyr вölin mijanköd söкыд тышjасын mijan странаын социалizm торжество вöсна, te pyr вölin mijanköd söкыд bojасас, te olin mijanköd öстаткi во, mi воштöм тенöсijö kadyн кор mijan страна перjic гырыс вермöјас.

Централнöй комитет пасjö myj Kiroz юртöс каñtylöмöн салыс ынöмьс повтöм да муялтытом тышсö пролётарской революција da СССР-ын социалиzm вöсна, кутасы вдохно вüajtны мiлионjасöн пролета püjatjas da ужалыс јöз вözö вылö тышын Социалizm торжество вöсна da рабочеј клас лыз врагjassö зiкzä бырöдöм вöсна.

Ставсојузса коммунист партijalöн централnöй комитет

ВКП(б) Комi Обком юна шогбомён јуортö Комi областувса парторганiзациjас, рабочоjjasöс, колхознöициjасöс да Комi областувса став ужалыс јöзöс славиöj коммунистической пост вилын ужалыс Киров юрт кулуом юлыш да сөтö уверенност. мыј классобöj врагöн партija radыs med бур коммунистöс ыещыштöм вылö Комi областувса рабочоjjas, колхознöкjas да став ужалыс јöз. Вочакыв иöшта вылжык кыпöдасны Маркс-Енгельс-Ленiн да Сталiнлыс некодöн вермëтöм знамja, код вöсна косаасиc да кулi Kirov юрт. Иöшта юнжыка сплотитчесны большевик партija da cijö ленiнскöй ЦК да радејтана вожд Сталiн юрт гögör.

ВКП(б) Комi Обкомса секретар Гемiчев юрт.

Kirovöс лыjысö злöдjej Нiколаевöс кутöма

СССР-са ЦК президiумса шлен Гергей Мироновiч Киров юртöс лыjысö кутöма. лыjома Kirovöс злöдjej Нiколаев (Леонид Васильевiч) 1904 вуын чужлыш Ленiнградса РКИ ын служiтlyс.

Kirovöс җебöм куza ко тыртöма комiçija

Kirovöс җебöм куza комiçija Енукiдзе, Чудев, Алекоев, Гамарник, друшов da Булганян —jortjasöс.

Kirovöс җебöм лод дөекабр 6 öd лунö З часын Москваын Краснöй площаðын. TACC.

Ударникласлық выј сојоны Вөртранхозса столо вёйн

(Вөрлеңысаш піомб)
Сентабр төлінен поның лестрайхоздан ОРС да Маслопром мәддәттесінен нарад вөрпункттаса ОРС-жас, маслозаводжасынан выј бос төм вылә. Герніс вөрпунктта ОРС-3 воіс нарад 10 кілгр. выј вылә. Тајо выјнас вөрпункттасынан бурмөдінде ударникласлық сојом—јүйе. Но тајоғ ез удаітты вёчны.

Герніс маслозаводынан выј абыттамда вөрпункт мәддәттесінен нарадтесі Абаякојса маслозавод. Но күштік мәддәттесінен сійе нарадтаса вөштам. Октябр төлінен короім да мәддәттесінен нарадтаса көпіжас да вөрпрем.

хозса ОРС-ын начальниксо вежыс Агалаков тајо нарадтаса выје бос төма да відома вөртранхозса столо ләбебіас. А вөрлеңысаш ударниклас коджас вөчбінде луннас 150-200 пр. луннас норма серті коліни барапа выйттег көті таве ез-на лолы выјыс. Вот күштік мәддәттесінен ОРС тәжідесінде ударникласлық сојом—јүйе. Борьба.

PEDAKCIJAGA: Рай Орденіндарникласлық сојом—јүйе ЛТХ-са столо вёйнде сојомыс Рајпрокуроресінде щектам мыжасо кыскыны кын күттөмі да Рајорслы бурмөдінде ударникласлық сојом—јүйе.

Советјас рајонувса сјезд кежле 50 пр.

Поруб сіктебетува „Краснобор“ колхозын 32-од кварталын „Косарев“ үйінде комомольско мәддәттесінен бірінде советјас рајонувса З-од сјезд кежле көсіюны тыратын пәрбірчан план 50 пр. вылә. Классобөй суелун жоғомбон клас сөбөй врагасында, прогулщикинде үлемжалттог тышкасамон жонмадам уж дісциплина.

З-мортые котыртім качествө күзгі инспекция, коти кутас тыш касын брак вөчыоясқод. Котыртім да үжавны кутас пољіткру жок кот пыр көсіж кыпбінде ассыным пољітіка тәддемлүн.

Групорг. Тімоющін.
Бірінде шленјас Старцев
Латышев.

Вөрлеңысаш пійн абу күльт массобөй уж

Поруб сіктебетулашын вөрлеңысаш, кіно. Поруб сіктебетува вөрлеңысаш пійн күльт массобөй уж пүктем жас корбны парт. КСМ да профсо вёсна үекод оз тәжідесе, оз лок вөјузінде органдызацияласлық сұттөндік рөні өткізгендегі журнал абууда вөрлеңысаш піж оржавлыштам күльт шашкіласа шахматтаса да мүкод вөрт массобөй уж.

сан торјас, абу радио оз овлывлы

Кустышев.

Лузјылън да Лојмайын озпёртны оломо ЦК-лық шиолајас күзга шүйм

Лузјылън да Лојма селсовет маса школајасын таңдало селјас школајасо пес ләбебім ле сөвегјас да школадын заведуюн үзімдег натурабын колхозник твојас абу гөгөрвөома дар да откаолысјас вылә „Важук“ да „Победа“ колхозса колхозникjas какждөй должен кыскыны 2 дод пес—і өні школадын абу үі өті пес велідесінде лун лун ветлөнды корённы пес.

Шиолајас күзга шүйм маса школајасын таңдало селјас школајасо пес ләбебім ле сөвегјас да школадын заведуюн үзімдег натурабын колхозник твојас абу гөгөрвөома дар да откаолысјас вылә „Важук“ да „Победа“ колхозса колхозникjas какждөй должен кыскыны 2 дод пес—і өні школадын абу үі өті пес велідесінде лун лун ветлөнды корённы пес.

Тајо жәб положенію і Лојмайын озпёртны оломо ЦК-лық шиолајас күзга шүйм

Попов.

,Гіжідіас бөрге“

63-од № „Выл Луз“ газетын жоғомбім заметкалас.

Тәмб скоттес ләка відомыс.

1. Ношолса колхозјас скот таңжидіг нежле абу да.

Откаолысјас Лузјылън сіктөнде Попов Icak da Кетов Філітреј Гл.—вөрт ауди вылә петомын сабоурутсмыз

2. Откаолысјас сабоурутсмыз вөрт петомын збыльмісны Лікачевской колхозса үралыс Можегов да жи воткөвөд Рубцовс кыскома кыккү

да жаңа дәмдеме обшој собраңынде вылын даїк кыскома кыккүттөм барып пыр.

Прокурор Попов.

Леву Пільбас вежны колхозын үралыс

Чітаев сіктебетува „Выл Түз“ колхозын үралыс Кустышевс вәлі ыстома үевојсковікіас пункттө велід чыны, но Рајзо сійбес бір коріс сөттес. Сійбеттік кості колхозын үралысін временні індилісін Леву Пільбас. Рајзо Кустышевлы щектылісі бір пріміттың делі колхозын үралыс, но Леву Пільба вөчбіма собраңынде мед ассо бір көлжеси журалиас. Леву Пільба 1932-од вони вәлі үнін үралыс да колхозын чүвіз кіст үбімсіла. Орбіліс вөрлеңысаш план да суділісін в төлінде мырдона уж. Оны Леву Пільба петкөдема үсадбайас вылә күйід, а колхозында муясасын көлжеси күйідтег. Тајо жоғомбі пыржо вежны колхозса үралыс.

Суд

Лузјылън сіктебетын важ үралыс Мочаловс да школаын велідес Трапезниковс судітіма

Лузјылън сіктебетулашын таво вәлі вәлімдеме көкод відтөг уна оуқыда. Гікгебетес үралыс Мочалов да школаын велідес Трапезников (ревкомісінде шленјас) кулацкөй сү кооперативы сөттөм пыфада вүндасы да вартасы ас-лимис—70 пуд гөгөр сү. Тајо жоғомбі көзасын отка олые муасынис вылә 4 пуд гөгөр. Трапезников 2 шуджас вөчө чуж да 3 пуд гөгөр іәбдес шынбай герцөвөй сөрбес мінтияттег. Школа стөржесе үздіксіз колхоз үжасында вылын да трудоферен гіжідес ас вылас.

5-д Уч, наредуд відлаліс тајо делесі да судітіс Мочаловс 8 төлінде ісправітельні трудувөй уж вылә да Трапезниковс 6 төлінде, велідан уж вылә 3 во не леңдөн.

Попов.

Otvet. redaktorас vezes
A. SORVAÇEVA.